

PEDAGOGISCH PLAN VAN AANPAK

Kinderdagverblijf De Eglantier

Onderdeel van IKC De Eglantier

Maart 2019

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	2
Functies en visie	3
De vier pedagogische basisdoelen	4
De groep en het team	8
Ritme van de dag	10
Stimuleren van de ontwikkeling	10
Omgang met ouders	13
Veiligheid en hygiëne	15
Volgen en signaleren	16

Inleiding

In dit pedagogisch plan van aanpak beschrijven wij visie, doelen en werkwijze van kinderdagverblijf De Eglantier. Het kinderdagverblijf is kleinschalig; er is dagelijks ruimte voor 12 kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar.

- **Wij bieden kinderen de beste ontwikkelingskansen.**
- **Wij geloven erin dat ieder kind uniek is, eigen talenten heeft en dat er tal van factoren van invloed zijn op de leerbaarheid van kinderen.**
- **Wij geloven dat kinderen tot ontwikkeling komen wanneer zij zich emotioneel veilig voelen en fysiek veilig zijn.**
- **Wij geloven in een omgeving waar een positieve sfeer heerst, waar vriendelijkheid en toegankelijkheid de boventoon voeren zodat kinderen het best tot ontwikkeling komen.**

In het IKC willen wij door middel van een breed samenwerkingsverband kinderen het belang van veerkracht en democratische waarden bijbrengen.

Kinderdagverblijf De Eglantier is een onderdeel van IKC De Eglantier in Delft, onder de vlag van Stichting Rijswijkse Kinderopvang.

Jolanda de Man, pedagogisch coach

Maart 2019

Functies en visie

Functies

Het kinderdagverblijf is bedoeld voor kinderen van 0 tot 4 en is vijf dagen per week geopend. Een kinderdagverblijf is vaak de eerste plek waar kinderen los komen van thuis. Dit is een belangrijke stap in hun ontwikkeling. Hun leefwereld wordt groter; ze leren omgaan met andere kinderen en andere volwassenen.

We willen in het kinderdagverblijf op positieve wijze de ontwikkeling van kinderen ondersteunen en stimuleren. Uiteraard passend bij de eigenheid en het ontwikkelingsniveau van het kind. We zorgen voor een huiselijke sfeer, waarbij het belangrijk is dat zowel kinderen, ouders als medewerkers zich veilig voelen en er een fijne tijd hebben.

We zorgen voor een goede communicatie naar ouders, in de dagelijkse contactmomenten en bijvoorbeeld door het versturen van foto's in onze ouderapp. In het contact staat oprechte interesse en betrokkenheid centraal. Door de kleinschaligheid van het kinderdagverblijf kennen de medewerkers alle kinderen en hun ouders persoonlijk.

Visie

In onze visie is het kinderdagverblijf een plek waar kinderen de ruimte krijgen om zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. Alle kinderen leren spelend, daarom neemt spel een centrale plaats in bij de activiteiten die worden ondernomen. Met de inrichting van het kinderdagverblijf en de aanwezigheid van veel verschillende materialen willen we de kinderen een rijke, stimulerende (speel/leer)-omgeving bieden.

Om zich goed te kunnen ontwikkelen hebben kinderen bovendien een veilige omgeving nodig, waar zij zich thuis kunnen voelen en waar zij graag naartoe gaan. Sfeer is hierin heel belangrijk. Deze moet warm, veilig en stimulerend zijn.

Wij gaan er vanuit dat elk kind zijn eigen ontwikkelingstempo heeft en zich op zijn eigen unieke manier ontplooit. De pedagogische medewerkers (verder genoemd medewerker) kiezen een benaderingswijze die past bij het kind en de situatie. Zij spelen hierbij in op verschillen tussen kinderen. Ook spelen zij in op behoeften en eigen initiatieven van de kinderen. De behoeften van de kinderen goed aanvoelen, is hierbij essentieel.

In de ontwikkeling van kinderen speelt interactie een belangrijke rol. Het gaat hierbij, behalve om interactie met de medewerker, ook om interactie met de andere kinderen in de groep. In de groep leert het kind om samen te spelen en samen te werken. Hij/zij leert om zich aan te passen aan regels, rekening te houden met anderen en conflicten op te lossen. Om sociaal vaardig te worden, moet het kind kunnen oefenen. Daarom grijpen we niet altijd direct in als zich een probleem voordoet. Vaak kunnen de kinderen het zelf oplossen. Zo nodig ondersteunen we hen bij het vinden van een oplossing. We vinden het hierbij belangrijk dat kinderen leren om weerbaar te zijn en het aan te geven als ze iets niet willen.

Uiteraard wordt wel direct ingegrepen zodra de (emotionele) veiligheid of gezondheid van kinderen in het geding is.

De vier pedagogische basisdoelen

Voor het handelen in het kinderdagverblijf vormen de vier pedagogische basisdoelen het uitgangspunt:

- Waarborgen van emotionele veiligheid;
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie;
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie;
- Overdracht van waarden en normen.

1. Waarborgen van emotionele veiligheid

Het bieden van emotionele veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling van het kinderdagverblijf. Een veilige basis is voor kinderen een voorwaarde om tot ontwikkeling te kunnen komen.

Wij borgen de emotionele veiligheid van de kinderen door:

- **De aanwezigheid van vaste medewerkers op de groep.**
De kinderen kunnen zo een band opbouwen met de pedagogisch medewerkers, het geeft hen houvast en vertrouwen;
- **Een wijze van omgaan met de kinderen die open, liefdevol en respectvol is.**
De medewerkers tonen oprechte belangstelling voor de kinderen en luisteren naar hen. Zij communiceren met hen op een wijze die past bij hun ontwikkelingsniveau;
- **Een warme, ontspannen en veilige sfeer, waarin elk kind zich erkend en gekend voelt.**
De medewerkers zorgen ervoor dat elk kind wordt uitgenodigd om mee te doen. Zij stemmen hierbij af op de persoonlijkheid en het niveau van het kind;
- **Het bieden van duidelijkheid en structuur.**
Een vast dagritme en regels geven de kinderen houvast; ze weten waar ze aan toe zijn. De medewerkers benoemen alles wat ze (gaan) doen. Ze begeleiden hun handelingen met taal. Bijvoorbeeld: 'ik ga je nu uitkleden, jij mag zo lekker gaan slapen'.
- **Een goede overdracht tussen kinderdagverblijf en ouders.**
De dagelijkse ontmoeting met de ouders worden benut om bijzonderheden uit te wisselen. De medewerkers begroeten alle kinderen en hun ouders. Voor de medewerker is het belangrijk om te weten dat een kind bijvoorbeeld slecht geslapen heeft, of dat oma ziek is. Ze kunnen hier dan op inspelen in het contact met het kind en het kind beter begrijpen en begeleiden. Andersom moeten ook ouders weten wat zich op het kinderdagverblijf heeft afgespeeld. Zo ontstaat een doorgaande lijn tussen het kinderdagverblijf en thuis. Ouders kunnen altijd een afspraak maken voor een gesprek.

2. Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie

Met het begrip persoonlijke competentie bedoelen we brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Zo heeft het de mogelijkheid om vaardigheden onder de knie te krijgen en zelfvertrouwen op te bouwen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het leren van taal, de motorische ontwikkeling en cognitieve vaardigheden.

Wij bieden gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie door:

- **Kinderen te ondersteunen en stimuleren in hun ontwikkeling.**
De medewerkers sluiten aan bij de ontwikkeling van het kind. Ze geven het kind de ruimte om eigen initiatieven te ontplooien en zorgen voor positieve ervaringen, zodat het kind zelfvertrouwen krijgt. Daarbij dagen ze het kind op een positieve manier uit om iets nieuws/anders te proberen, zodat zijn ervaringswereld wordt uitgebreid en hij de volgende stap kan zetten in zijn ontwikkeling;
- **Een rijke, uitdagende omgeving te bieden.**
Dit geldt zowel voor de inrichting van het kinderdagverblijf en de aanwezige materialen, als voor het aanbod van activiteiten. Er wordt een omgeving gecreëerd waarin kinderen verschillende leerervaringen kunnen opdoen, passend bij hun ontwikkelingsniveau en leerbehoeften. Bij jonge kinderen hebben we extra aandacht voor hun zintuigelijke ontwikkeling en behoefte aan ontdekken. De medewerkers bieden baby's allerlei materialen, in bijvoorbeeld een voelmand, zodat zij zelf kunnen ontdekken.
- **Een stimulerende en op ontwikkeling gericht interactie tussen medewerkers en kinderen.**
De medewerkers houden hierbij rekening met verschillende manieren waarop kinderen leren: ze spelen mee, doen voor, lokken uit, enz. Medewerkers hebben oog voor leermomenten die zich voordoen in alledaagse situaties en benutten deze.
- **De medewerkers gebruiken de verzorgingsmomenten (zoals voeden en verschonen) als individueel moment met een kind.**
Het kind krijgt warme aandacht en medewerkers bieden het op een gepaste manier een kleine activiteit aan (bijvoorbeeld Kiekeboe spelen of samen kijken naar een mobiel)
- **Medewerkers gaan met de ouders in overleg over de specifieke behoeftes van kinderen en daar waar mogelijk passen we dit aan in ons dagritme.**

3. Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie

Sociale competentie omvat kennis en vaardigheden op het gebied van omgaan met anderen. Denk bijvoorbeeld aan: zich in en ander kunnen verplaatsen, communiceren, samenwerken, anderen helpen, rekening houden met anderen, conflicten voorkomen en oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

De interactie met leeftijdsgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competenties. Zij leggen zo de basis om te kunnen uitgroeien tot verantwoordelijke leden van de samenleving.

Wij bieden gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie door:

- **Het stimuleren van interactie tussen kinderen.**
Dit kan bijvoorbeeld door het aanbieden van gezamenlijke activiteiten, zoals kringactiviteiten en groepsspel. Maar ook door het ondersteunen en stimuleren van samen spelen en samen delen.
- **Aansluiten bij het spel van de kinderen.**
Medewerkers sluiten regelmatig aan bij spelende kinderen. We kunnen het spel op deze manier goed begeleiden en leren kinderen op een speelse manier samen spelen. Wanneer het samen spelen nog niet goed lukt, kunnen we tijdig ingrijpen en het spel begeleiden. Bij het samen spelen betrekken de medewerkers ook de jongste kinderen, zij kunnen erbij zitten en kijken en meegenieten van de interacties;
- **Aandacht te besteden aan verschillende emoties (blij, bang, boos, verdrietig).**
Medewerkers leren kinderen om dit bij zichzelf en bij anderen te herkennen en hier mee om te gaan door te emoties te benoemen en te respecteren.
- **Het betrekken van de kinderen bij de groep.**
Bijvoorbeeld door een kind dat minder gemakkelijk aansluiting vindt, te stimuleren om deel te nemen aan groepsactiviteiten. Maar ook door er zorg voor te dragen dat bij groepsactiviteiten elk kind tot zijn recht komt en kan deelnemen op een wijze die bij zijn vaardigheden en ontwikkelingsniveau past;
- **Kinderen leren elkaar te helpen.**
De medewerkers stimuleren de kinderen elkaar te helpen en rekening te houden met elkaar. Bijvoorbeeld door het samen geven van een fruithapje aan een baby, of het zoeken naar een speentje als een baby deze kwijt is;
- **Kinderen te ondersteunen bij het voorkomen en oplossen van conflicten.**
Op het kinderdagverblijf kunnen kinderen in een veilige omgeving oefenen in het omgaan met conflicten. De medewerker lost de problemen niet voor, maar met de kinderen op. Door de kinderen zelf bedachte oplossingen werken vaak beter dan opgelegde oplossingen. De medewerker doet soms een stapje terug: pas als het de kinderen zelf niet lukt om er uit te komen en/of de veiligheid in het geding is, grijpt ze in.

4. Overdracht van waarden en normen

Waarden zeggen iets over wat we belangrijk vinden (bijvoorbeeld: iedereen hoort erbij). Normen geven aan hoe we ons moeten gedragen (bijvoorbeeld: niemand buitensluiten). Normen vertalen zich vaak in regels.

Om later goed in de samenleving te kunnen functioneren, is het belangrijk dat kinderen zich de waarden en normen van die samenleving eigen maken. Zij leren wat gewenst gedrag is en waar grenzen liggen. Zij leren dit in interactie met anderen. Het gedrag van de medewerker speelt hierbij een belangrijke rol. Door haar reacties leren kinderen wat wel en niet kan, wat gewenst en wat ongewenst gedrag is. De medewerker vertoont voorbeeldgedrag: veel meer dan door wat ze zegt, wordt het kind beïnvloed door wat ze doet.

In de overdracht van waarden en normen hebben ouders en kinderdagverblijf een gedeelde verantwoordelijkheid. Hierover goed met elkaar communiceren en afstemmen is daarom belangrijk. Wij dragen zorg voor de overdracht van waarden en normen door:

- **Het hanteren van duidelijke regels en afspraken;**
De interactie tussen medewerkers en kinderen is hierbij belangrijk. De medewerker legt uit wat wel en niet kan en reageert consequent wanneer regels en afspraken worden overtreden. We proberen binnen het hele IKC dezelfde normen en waarden uit te dragen, met aandacht voor de ontwikkelingsfasen van de kinderen;
- **Een respectvolle houding ten aanzien van alle kinderen, ouders en anderen, ongeacht hun afkomst, achtergrond of godsdienstige overtuiging;**
- **Het tonen van goed voorbeeldgedrag, waarbij de uitgangspunten die geformuleerd zijn in het pedagogisch beleid leidend zijn voor de medewerkers.**
We gaan uit van eerlijkheid, en een positieve houding ten opzichte van gedrag van kinderen. Medewerkers gaan respectvol om met alle kinderen, ouders en met collega's. Ze zijn zich ervan bewust dat er verschillen bestaan in karaktereigenschappen. In situaties waarin de verschillen zichtbaar zijn, bespreken medewerkers deze op een professionele manier;
- **Respectvol omgaan met materiaal van de kinderen en het kinderdagverblijf.**
De ruimte waarin de kinderen spelen is netjes en geordend, het spelmateriaal staat op een vaste plaats waar het hoort, incompleet of kapot speelgoed wordt vervangen. Medewerkers vragen de kinderen om elkaars werkjes niet kapot te maken en leggen uit waarom;
- **Medewerkers geven het goede voorbeeld met betrekking tot een gezonde levensstijl.** Zij praten hierover met de kinderen en stimuleren hen om gezonde keuzes te maken.

De groep en het team

Omvang en opbouw van de stamgroepen

Kinderdagverblijf De Eglantier is een kleinschalig kinderdagverblijf, per dag bieden wij opvang aan maximaal 12 kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar in één stamgroep. In deze stamgroep zijn vaste leeftijdsgenootjes en vaste medewerkers. Om de kinderen zoveel mogelijk structuur te bieden zijn er voor ieder kind van 0-1 jaar maximaal twee vaste medewerkers met wie hij/zij te maken heeft. Een groep van 12 kinderen wordt altijd begeleid door twee gekwalificeerde medewerkers. Het kinderdagverblijf is vijf dagen per week geopend, de officiële Nederlandse feestdagen zijn we gesloten.

Activiteiten in en buiten de stamgroep

Activiteiten vinden spontaan en georganiseerd plaats in en buiten de stamgroep. Bij specifieke activiteiten kunnen de kinderen hun stamgroep verlaten. Peuters krijgen gymactiviteiten aangeboden in het speellokaal of de centrale hal.

In het gebouw doen we ook gezamenlijke activiteiten met de basisschool, tijdens speciale gelegenheden zoals Sinterklaas of de koningsspelen. We kijken altijd of de activiteiten een meerwaarde hebben voor de peuters en of het leuk is om aan te sluiten.

Samenwerking met peuter opvang en BSO

Op vier ochtenden (behalve woensdag) is de peuter opvang open, en kunnen peuters uit de verticale groep meedoen met hun activiteiten tussen 10.00-11.30 uur. Op alle middagen is de BSO groep open, en mogen peuters uit de verticale groep meedoen met activiteiten tussen 16.00-17.00 uur. Wanneer de groepssamenstelling en de beroepsratio leidster-kind het toelaat kunnen we ervoor kiezen om op deze manier extra uitdaging te bieden passend bij de ontwikkeling van het kind.

Werktijden en roosters pedagogisch medewerkers

Een werkdag van een medewerker bestaat uit een vroege- of een late dienst. Eén medewerker opent en werkt van 07.30-17.00 uur, de tweede medewerker sluit af en werkt van 09.00-18.30 uur. Omdat de medewerkers van de voor- en naschoolse opvang in hetzelfde gebouw werken, zijn er altijd twee medewerkers aanwezig.

Beroepskracht-kindratio (BKR)

Er zijn regels voor het maximale aantal kinderen waar medewerkers tegelijkertijd voor mogen zorgen. Het gaat om het aantal gelijktijdig aanwezige kinderen dat één medewerker op mag vangen. Voor deze beroepskracht-kindratio (BKR) en de groepsgrootte hanteren wij de normen zoals vastgelegd in de Wet kinderopvang. De maximale groepsgrootte is afhankelijk van de leeftijd van de kinderen en de beschikbare ruimte (minimaal 3,5 vierkante meter bruto oppervlakte per kind). Voor de dagopvang bedraagt de verhouding tussen het aantal feitelijk gelijktijdig aanwezige kinderen in de groep tenminste:

- Eén beroepskracht per drie aanwezige kinderen tot 1 jaar;
- Eén beroepskracht per vijf aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar;
- Eén beroepskracht per zes aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar;
- Eén beroepskracht per acht aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar.

Voor het berekenen van het minimale aantal beroepskrachten voor een groep met kinderen van verschillende leeftijden, hanteren wij de rekentool van het ministerie van SZW (zie www.1ratio.nl).

Afwijkingen beroepskracht-kindratio (BKR)

Per dag mogen we gedurende drie uren afwijken van de BKR. De werkdag van de medewerkers is als volgt opgebouwd. Er start één medewerker om 07.30 uur. Tussen 08.15-09.00 uur wordt er afgeweken van de BKR. Medewerkers houden om de beurt pauze tussen 13.00-14.15 uur, er wordt dan afgeweken van de BKR. Om 17.00 uur sluit één medewerker haar dienst en wordt er tot 18.00 uur afgeweken van de BKR.

Er wordt niet afgeweken van de BKR op de volgende tijden: van 07.30-08.15 uur, van 09.00-13.00 uur, van 14.15-17.00 uur en van 18.00-18.30 uur.

Ruilen van dagen en afnemen extra dagen

Ruilen van dagen en afnemen van extra dagen kan binnen de kaders van de wet Kinderopvang. Ouders kunnen in overleg met de pedagogisch medewerker incidenteel dagen ruilen. Bij het ruilen van dagen staat het welbevinden van het kind en de groep kinderen voorop. Wanneer wij merken dat een kind 'last' heeft van het ruilen van dagen, bespreken we dit met de ouders/verzorgers. In dit geval is het ruilen van dagen niet vanzelfsprekend.

Ruilen is in principe gebonden aan: het kind, de eigen groep, het kindercentrum en de opvangsoort. Het ruilen van een dag of het afnemen van een extra dag is alleen mogelijk als er op de te ruilen dag plaats is op de groep.

De pedagogisch medewerkers

Wij hechten veel waarde aan goed personeel. Goed in de zin van opleiding en ervaring, maar ook goed in de zin van enthousiast en gemotiveerd. Ouders mogen verwachten dat hun kinderen op een deskundige, respectvolle en vriendelijke wijze worden begeleid. De functie van pedagogisch medewerker is verantwoordelijke en veelomvattende functie. Dit vraagt om een goede basis van opleiding en ervaring. Conform de geldende wet- en regelgeving voldoen de pedagogisch medewerkers aan de vastgestelde opleidingseisen.

In geval van ziekte of verlof wordt er naar gestreefd om zoveel mogelijk de pedagogische medewerker te vervangen door een voor kinderen vertrouwd gezicht.

Vrijwilligers en Stagiaires

Wanneer er vrijwilligers op de locatie werken worden zij ingezet zoals de wet ons voorschrijft. De vrijwilligers werken onder verantwoordelijkheid van het locatiehoofd. Stagiaires worden boventallig op de groep ingezet, volgens de processen uit het Kwaliteitshandboek 'plaatsen van stagiaires' en 'begeleiden van stagiaires'. De stagiaires worden begeleid door medewerkers die daarvoor een specifieke begeleiderstraining hebben gevolgd. De begeleiding kan gedaan worden door een pedagogisch medewerker van de groep maar ook door een pedagogisch coach of locatiehoofd. De inhoud van de stage wordt met name bepaald door de opleiding en de opdrachten in het stageboek. De inhoud kan sterk verschillen per opleiding die een stagiaire volgt. De activiteiten van een stagiaire zijn altijd onder verantwoording van de werkbegeleider.

Achterwacht

Wanneer slechts één pedagogisch medewerker in een locatie aanwezig is, is er ter ondersteuning tenminste één andere volwassene als achterwacht bereikbaar. Deze achterwacht ondersteunt de pedagogisch medewerker zo snel mogelijk op de groep, wanneer hiertoe aanleiding is.

Ritme van de dag

Bij de baby's volgen we het eerste jaar het ritme van thuis voor voeding en slapen. Elke dag heeft een vast ritme, dit geeft kinderen houvast en voorspelbaarheid. Hierdoor voelen kinderen zich veilig en durven ze op onderzoek uit. Omdat kinderen spelen in een verticale groep, zoeken we zoveel mogelijk de verbinding tussen de verschillende leeftijden. De jonge kinderen zijn erbij in de kring, de grote kinderen 'lezen' de kleinsten een boekje voor.

Ons dagritme ziet er als volgt uit:

07.30-09.00 uur Kinderen worden gebracht, overdracht van ouders, vrij spel

09.00-09.30 uur Gezamenlijke start van de dag in de kring, wat drinken en fruit eten

09.30-09.45 uur Toiletbezoek/luiers verschonen

10.00-11.30 uur Activiteiten binnen of buiten de stamgroep/ buitenspel

11.30-12.30 uur Lunch

12.30-14.30 uur Tijd om te slapen voor de kinderen die dit nodig hebben

Vrij spel of rustige activiteit voor de kinderen die wakker zijn in de eigen stamgroep

14.30-15.00 uur Kinderen worden wakker/aankleden. kinderen die wakker zijn ruimen op

15.00-15.30 uur Kringmoment, zingen/voorlezen, drinken en een gezonde snack

15.30-17.00 uur Activiteiten binnen of buiten de stamgroep/buitenspel

17.00-18.30 uur Vrij spel in de eigen stamgroep, kinderen worden opgehaald, overdracht aan ouders.

Stimuleren van de ontwikkeling

Algemeen

Door middel van een gevarieerd aanbod van activiteiten en materialen stimuleren medewerkers de brede ontwikkeling van de kinderen gestimuleerd. We werken hierbij thematisch. Het thema komt terug in kringactiviteiten en op andere momenten zoals bijvoorbeeld bij knutselactiviteiten. Ook in de groep is door de inrichting zichtbaar wat ons thema is. Op het kinderdagverblijf wordt niet gewerkt volgens een (VVE-)methode.

Spelen

Spel neemt in de ontwikkeling van jonge kinderen een essentiële plaats in. Al spelend ontdekken, ervaren en onderzoeken zij de wereld. Bovendien is spel voor het kind een middel om zich te uiten en zo zijn ervaringen te verwerken. Ook voor het ontwikkelen van sociale vaardigheden is spel belangrijk. Door samen te spelen leert het kind te delen, rekening te houden met anderen en zich te houden aan spelregels.

Vanwege het belang van spel neemt het in de dagindeling een belangrijke plaats in. Kinderen krijgen de gelegenheid om hun eigen spel te kiezen. Medewerkers hebben een ondersteunende en activerende rol. Spel biedt vele momenten en mogelijkheden om de ontwikkeling te stimuleren (bijvoorbeeld meespelen, benoemen, vragen stellen, voordoen).

De inrichting van de ruimte en het aanbod van materialen is zodanig, dat kinderen op verschillende niveaus in hun spel worden gestimuleerd. Er zijn open kasten, zodat de kinderen zelf bij de materialen kunnen. De ruimte is zo ingericht dat aan verschillende spelbehoeftes wordt voldaan. Zo zijn er diverse 'hoeken' (bijvoorbeeld poppenhoek, huishoek, bouwhoek en een hoek voor bewegingsactiviteiten), maar ook tafels om aan te tekenen, puzzelen of een spelletje te doen. Het gevarieerde materialenaanbod geeft de kinderen de mogelijkheid tot verschillende soorten spel, zoals bewegingsspel, constructiespel, exploratiespel, sociaal spel en fantasiespel.

Buiten spelen

Het kinderdagverblijf heeft een aangesloten buitenruimte. Als de weersomstandigheden het toelaten, spelen de kinderen dagelijks in ieder geval één keer buiten. Buiten is er volop ruimte voor vrij spel of voor georganiseerde activiteiten. Buiten spelen daagt uit tot risico's nemen waardoor kinderen zelfstandigheid, sociale vaardigheden en motorische vaardigheden ontwikkelen.

De pedagogisch medewerkers houden toezicht (verspreid over de speelplaats) op de kinderen en doen zelf actief mee.

Lichamelijke en motorische ontwikkeling

In dit ontwikkelingsgebied is er een onderscheid tussen de grove en de fijne motoriek. Bij de grove motoriek is het hele lichaam betrokken (lopen, rennen, klimmen, steppen, fietsen enz.). Coördinatie en evenwicht zijn van belang. Bij de fijne motoriek gaat het om de kleine bewegingen, waarbij vooral de handen worden gebruikt en een goede oog-handcoördinatie belangrijk is (tekenen, kleuren, scheuren, knippen, puzzelen). Aan beide vormen van lichamelijke en motorische ontwikkeling wordt in het kinderdagverblijf dagelijks aandacht besteed. Voor de ontwikkeling van de grove motoriek beschikt het kinderdagverblijf onder andere over karren en driewielers. Dagelijks wordt er buiten of (bij slecht weer) in de gezamenlijke binnenruimte gespeeld. De kinderen hebben dan volop de gelegenheid om te rennen, springen, fietsen, enz. Ook wordt er regelmatig een bewegingsspel gedaan.

Voor de ontwikkeling van de fijne motoriek zijn er vele materialen aanwezig, zoals puzzels, kralen, duplo, (kleur)potloden, verf, scharen, enz. Tijdens het spelen en door middel van creatieve activiteiten worden de kinderen gestimuleerd om met behulp van deze materialen hun vaardigheden op het gebied van de fijne motoriek te vergroten.

Taalontwikkeling

Bij de taalontwikkeling spelen woordenschat, taalbegrip en taalproductie een rol. Van groot belang is dat de medewerkers het goede voorbeeld geven. Hun taalgebruik moet duidelijk en correct zijn, passend bij het niveau van het kind.

Vele dagelijkse activiteiten lenen zich voor het stimuleren van de taalontwikkeling. Een greep uit wat we doen:

- Benoemen van voorwerpen, activiteiten, emoties e.d.;
- Voorlezen;
- Aanleren van opzegversjes, rijmpjes, liedjes, enz.;
- Aanbieden van (nieuwe) woorden rondom een thema;
- Kringgesprek;
- in eigen (correcte) bewoordingen teruggeven wat het kind gezegd heeft.

Behalve de woordenschat, het taalbegrip en de taalproductie, wordt bij diverse activiteiten ook de luisterhouding van de kinderen gestimuleerd.

Engels voor de peuters

Op het kinderdagverblijf werken wij ook aan de ontwikkeling van de Engelse taal. We gebruiken hierbij de methode Benny's Playground (Early Bird)

Doel

- De peuters op een natuurlijke manier in aanraking brengen met de Engelse taal
- De peuters een aantal Engelse woorden te leren
- De peuters kennis te laten maken met een andere taal.

Wij werken aan het behalen van deze doelen door de peuters elke dag Engels aan te bieden. Wij werken zes weken lang aan het aanleren van 6-8 woordjes, gecombineerd met liedjes en spelletjes. Het Engels koppelen wij aan het werken in thema's, dit is o.a. te zien in de werkjes, kring en liedjes.

Cognitieve ontwikkeling

De cognitieve ontwikkeling heeft te maken met de ontwikkeling van het denkproces van een kind. De cognitieve ontwikkeling wordt op verschillende manieren ondersteund. Zo zijn er allerlei materialen beschikbaar waardoor kinderen zich spelenderwijs kleuren, vormen en begrippen als groot/klein, dik/dun, in/uit, meer/minder en hard/zacht, eigen kunnen maken. In hun spel en in interactie met anderen leren kinderen de relatie tussen oorzaak en gevolg kennen en leren ze oplossingen bedenken voor problemen die zich voordoen.

De cognitieve ontwikkeling wordt verder gestimuleerd door het werken met thema's, waardoor de kinderen hun begrippenkader en de kennis van de wereld om hen heen uitbreiden. Ook diverse andere activiteiten, zoals geheugen, concentratie- en denkspelletjes stimuleren de verstandelijke ontwikkeling.

Sociale en emotionele ontwikkeling

Zoals bij de 'vier pedagogische basisdoelen' wordt beschreven, biedt het kinderdagverblijf de kinderen de gelegenheid om in een emotioneel veilige en stabiele omgeving, hun sociale vaardigheden te ontwikkelen.

Kinderen leren veel van elkaar. In de groep leren kinderen om rekening te houden met anderen, zich aan regels te houden, samen te spelen en samen te delen. Ook leren ze om weerbaar te zijn en hun grenzen aan te geven. De jongste kinderen leren veel door 'afkijken en nadoen' van de grotere kinderen.

In allerlei spelsituaties leren kinderen de sociale omgeving en hun eigen rol hierin beter begrijpen. Denk bijvoorbeeld aan rollenspel, verkleedspel, spelen met poppen, maar ook groeps- en gezelschapsspel. Spel kan kinderen ook helpen om gebeurtenissen en emoties te verwerken. De leidsters ondersteunen en begeleiden de kinderen en bieden activiteiten aan om de sociaal-emotionele ontwikkeling te stimuleren.

Creatieve ontwikkeling

De kinderen krijgen volop de gelegenheid om te experimenteren met diverse materialen. Zo ontdekken ze wat ze kunnen doen met bijvoorbeeld papier, krijt of verf. Het eindresultaat hoeft niet 'mooi' te zijn volgens volwassen maatstaven. Het kind produceert iets dat past bij zijn/haar ontwikkelingsniveau en talenten. Al doende ontwikkelen de kinderen allerlei vaardigheden en ontdekken ze dat het prettig is om expressief bezig te kunnen zijn. Zo is de creatieve ontwikkeling nauw verbonden met andere ontwikkelingsgebieden.

Ontwikkeling van zelfredzaamheid

De kinderen worden gestimuleerd om de dingen die ze zelf kunnen ook zelf te doen. Denk bijvoorbeeld aan het aan- en uittrekken van de jas of het zelf handen wassen en afdrogen. De leidsters nemen de kinderen niet te snel iets uit handen. Het is belangrijk dat de kinderen de ruimte krijgen om zich nieuwe vaardigheden in hun eigen tempo eigen te maken.

Om de zelfstandigheid en het zelfvertrouwen te stimuleren, krijgen de kinderen ook kleine taakjes, zoals het helpen van de leidsters met het klaarzetten van materialen.. Ook leren ze om zelf het speelgoed op te ruimen waarmee ze gespeeld hebben. Verder worden de kinderen aangemoedigd om elkaar te helpen.

Omgang met ouders

Aanmelding en aanname

Kinderen kunnen bij het kinderdagverblijf worden aangemeld door middel van het inschrijfformulier. Ouders kunnen aangeven op welke dagen zij opvang nodig hebben. Wanneer plaatsing op één van deze dagen niet mogelijk is omdat de groep vol is, wordt in overleg gekeken naar een alternatief, of wordt het kind op de wachtlijst geplaatst.

In principe zijn kinderen vanaf 6 weken welkom op het kinderdagverblijf. Wanneer bij het kind sprake is van een handicap, ziekte of beperking wordt in overleg met de ouders bekeken in hoeverre het kind redelijkerwijs kan functioneren op het kinderdagverblijf, zonder dat dit te belastend is voor het kind zelf, de andere kinderen en/of de medewerkers.

Wennen

We werken met een wenperiode, waarin we bewust werken aan het opbouwen van de relatie met het kind en zijn ouders. Het wennen verloopt bij het ene kind makkelijker dan bij het andere. De gewenningsperiode wordt stapsgewijs opgebouwd. De eerste stap is een bezoek samen met ouder aan de groep, wanneer het kind nog niet geplaatst is. Ook bij ouders speelt het proces van loslaten een rol, en vinden we het belangrijk om ouders te laten weten hoe we werken. We geloven dat transparant zijn meehelpt in het proces van vertrouwen geven door de ouders.

Ouders hebben de mogelijkheid om bij het brengen te blijven zolang zij dit wensen. Hierover worden afspraken gemaakt door de pedagogisch medewerkers met de ouders. Ook wordt er door de medewerkers altijd contact opgenomen met ouders om te bespreken hoe het tijdens de wenperiode gaat. De manier waarop de medewerkers vorm geven aan het proces van wennen staat opgenomen in het kwaliteitshandboek van de SRK (werkinstructie wennen, handboek 2)

Afscheid nemen

Ieder kind en ouder worden persoonlijk begroet bij het binnenkomen. De meeste ouders blijven nog even om te spelen of een boekje voor te lezen, waardoor de overgang van thuis naar het kinderdagverblijf gemakkelijker verloopt. Als de ouder vertrekt, helpt de medewerker als het nodig is bij het afscheid nemen. Het is vooral voor het jonge kind erg belangrijk, dat hier zorgvuldig mee wordt omgegaan. Zij moeten weten wanneer hun ouder er nog wel is en wanneer niet. Vertrekken zonder afscheid nemen maakt een kind angstig en onzeker. Duidelijkheid wordt gegeven doordat de medewerker samen met het kind de ouder uitzwaait. Ook voor een kind die al gewend is op het kinderdagverblijf kan het moeilijk zijn om afscheid te nemen. Vaak is het juist goed om het afscheid zo kort mogelijk te houden. Bij het uitstellen van het afscheid blijft het kind opzien tegen het afscheid; langer blijven van de ouder maakt het dan alleen maar moeilijker. De medewerker bepaalt samen met de ouder het juiste moment van afscheid nemen. Kinderen kunnen zich alleen veilig en vertrouwd voelen als ze weten, dat ze ook weer worden opgehaald.

Halen en brengen

De kinderen kunnen 's morgens worden gebracht tussen 07.30 en 9.00 uur. Om negen uur starten de medewerkers met de kinderen gezamenlijk de dag. Wanneer een kind door bijzondere omstandigheden later is (doktersbezoek, slecht geslapen) wordt u gevraagd aan de medewerker door te geven in de ouderapp. Rond 16.30 uur sluiten we de dag af, en mogen de kinderen weer worden opgehaald. Wanneer u onverhoopt te laat bent om uw kind voor 18.30 uur te halen, vragen we u om het ons door te geven wanneer een ander uw kind ophaalt. Wij geven uw kind niet zonder uw toestemming mee aan iemand anders.

Haal- en brengmomenten worden benut om de dagelijkse overdracht te doen tussen ouders en kinderdagverblijf. Willen ouders meer bespreken, dan kunnen zij altijd een afspraak maken. Dit geldt andersom ook: de medewerker maakt een afspraak met de ouders, wanneer zij bijzonderheden met betrekking tot het kind wil bespreken.

Oudercommissie

Het kinderdagverblijf streeft ernaar een oudercommissie in het leven te roepen. De oudercommissie heeft adviesrecht met betrekking tot zaken die te maken hebben met de kwaliteit en het beleid van de het kinderdagverblijf.

Privacyreglement

Het kinderdagverblijf beschikt over een privacyreglement ten behoeve van de registratie en uitwisseling van persoonsgegevens. Ouders kunnen dit reglement desgewenst inzien.

Veiligheid en hygiëne

Veiligheid

Het kinderdagverblijf voldoet aan de wettelijke eisen met betrekking tot accommodatie, inrichting, veiligheid en hygiëne. Het kinderdagverblijf is zodanig ingericht, dat kinderen veilig kunnen spelen, bewegen en ontdekken. Mocht blijken dat er toch een onveilige situatie is ontstaan of dreigt te ontstaan, dan worden er maatregelen genomen om dit op te lossen.

Behalve de ruimte van het kinderdagverblijf zelf, wordt ook gebruik gemaakt van het speelplein en de centrale hal. Wanneer door medewerkers van het kinderdagverblijf veiligheidsrisico's worden gesignaleerd op het speelplein of in de centrale ruimte, dan worden deze besproken met de eigenaar van het pand, de gemeente Delft. Het gebruik van de centrale hal (inclusief de aanwezige materialen) vindt op een verantwoorde wijze plaats, passend bij de (motorische) ontwikkeling van de kinderen van het kinderdagverblijf. De medewerker maakt steeds de afweging wat verantwoord is, waarbij de balans wordt gezocht tussen veiligheid en uitdaging. Zowel bij het buiten spelen als bij het spelen in de centrale hal is er altijd voldoende toezicht aanwezig.

Vierogenprincipe

Sinds 1 juli 2013 geldt het vier-ogen-principe. Het vierogen-principe betekent dat er altijd iemand moet kunnen meekijken/luisteren met de beroepskracht. Doel van deze maatregel is het voorkomen van situaties waarin de gelegenheid bestaat tot het plegen van (seksueel) misbruik bij kinderen. Doordat er altijd twee volwassenen op de afdeling aanwezig zijn voldoen wij ook aan het vier-ogen-principe. Medewerkers zijn allen in het bezit van een geldige VOG.

Het vierogenprincipe wordt jaarlijks met de oudercommissie besproken en geëvalueerd. Waar nodig wordt naar aanleiding van deze bespreking en evaluatie de aanpak van het vierogenprincipe op de het kinderdagverblijf gewijzigd.

Volgen en signaleren

Volgen van de ontwikkeling

Het kinderdagverblijf maakt gebruik van een volgsysteem (Kijk! 0-4) om de ontwikkeling van de kinderen te volgen. De medewerkers leren de kinderen goed kennen en signaleren daardoor ook sneller wanneer er bijzonderheden zijn in de ontwikkeling van een kind. Binnen het kleine hechte team zijn de lijnen kort en wordt een gesignaleerd probleem snel opgepakt. Ieder kind heeft een eigen mentor.

In het domein 0-7 van het IKC werken alle medewerkers met de methode KIJK!, dit bevordert een inhoudelijk doorgaande lijn voor alle kinderen die gebruik maken van opvang en onderwijs.

Rond de iedere verjaardag van het kind nodigen we ouders uit voor een oudergesprek. In dit gesprek vertellen we ouders hoe wij zien dat het kind zich ontwikkelt op het kinderdagverblijf; individueel en in de groep. Het derde en tevens afrondende jaarlijkse oudergesprek over de dagopvang vindt plaats voordat het kind naar de basisschool gaat. We bespreken dat de observatiegegevens uit KIJK! 0-4 digitaal overgaan in het systeem van de basisschool, tenzij ouders hier geen toestemming voor geven.

Wanneer een kind naar de BSO gaat binnen het IKC, vindt bij het laatste oudergesprek in de dagopvang een mondelinge overdracht plaats met een medewerker van de BSO groep waarin het kind geplaatst wordt.

Wanneer een kind niet naar het onderwijs/BSO binnen het IKC gaat

In geval een kind niet naar het onderwijs/de BSO binnen het IKC gaat, bieden wij ouders bij het laatste afrondende oudergesprek de mogelijkheid om een afschrift te ontvangen van de registraties uit KIJK0-4. Hiermee kunnen ouders zelf, indien ze dit willen, de school van hun keuze en/of de BSO informeren over de ervaringen die opgedaan zijn rond de ontwikkeling van hun kind.

Mentorschap

Met de invoering van de Wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang (IKK) per 01-01-2018 heeft ieder kind recht op een mentor. Een mentor is een vaste pedagogisch medewerker die voor het kind zorgt, en die als taak heeft om de informatie over de ontwikkeling van het kind periodiek met de ouder te bespreken. De mentor van het kind voert het intakegesprek met de ouder en in ieder geval alle periodieke gesprekken. Tijdens het intake gesprek brengt de mentor de ouders op de hoogte van het mentorschap, vertelt wie de mentor is voor het kind en wat dit voor het kind en de ouders betekent tijdens de opvang. We werken met een ouderapp, ook daarin staat op de kindkaart de naam van de mentor.

Oudergesprekken en mentorschap

Bij plaatsing van een kind, biedt de mentor na drie maanden een mogelijkheid tot een eerste gesprek, waarin de wienperiode besproken wordt. Ook worden de verwachtingen van de ouders doorgesproken. Na dit gesprek volgt in ieder geval jaarlijks een oudergesprek, rond de verjaardag van het kind. In dit gesprek wordt het welbevinden en de ontwikkeling van het kind besproken aan de hand van de door de medewerker beschreven observatie. Wanneer het gedrag of de lichamelijke ontwikkeling van een kind aanleiding geeft om in een eerder stadium te overleggen zal de medewerker de ouder uitnodigen. De ouder kan bij vragen over gedrag of ontwikkeling van het kind ook overleggen met de medewerker.

Wanneer er zorgen zijn

Wanneer er bijzonderheden worden gesignaleerd in de ontwikkeling en/of het gedrag van het kind, wordt dit door de mentor besproken met de ouders. Ter ondersteuning van dit gesprek, zullen over het algemeen eerst gegevens worden verzameld met betrekking tot het gesignaleerde gedrag/ontwikkeling. Dit kan bijvoorbeeld door middel van gerichte observaties, waardoor verhelderd wordt in welke mate en/of welke situaties de bijzonderheden zich voordoen. Eén van de pedagogen van SRK kan hierin ondersteunen. Ook de meldcode kindermishandeling kan in een vroeg stadium geraadpleegd worden. Wanneer er bijzonderheden zijn worden deze altijd met u gedeeld.

In het gesprek met de ouders worden zorgen gedeeld en observaties besproken. Samen met de ouders wordt bekeken wat de beste weg is. Zo nodig zullen de ouders worden doorverwezen naar een instantie die hen verder kan helpen. Wanneer het kinderdagverblijf informatie uitwisselt met het consultatiebureau (of een andere externe instantie), zal hiervoor vooraf schriftelijke toestemming worden gevraagd aan de ouders.

Ondersteuning team

Medewerkers van het kinderdagverblijf zien het als taak ieder kind op een systematische, methodische wijze te volgen in zijn/haar ontwikkeling en welbevinden. Bij problemen die de pedagogisch medewerker ondervindt en niet zelf op kan lossen, wordt in overleg gezocht naar een passende instantie die wordt benaderd voor ondersteuning.

Deskundigheidsbevordering personeel

De visie en werkwijze zoals beschreven in dit pedagogisch plan, dienen als leidraad voor de pedagogisch medewerkers in het werken met de aan hen toevertrouwde kinderen. Steeds opnieuw zal er kritisch gekeken moeten worden naar de eigen beroepshouding. Dit kan door middel van deskundigheidsbevordering en reflectie. Medewerkers binnen IKC Eglantier sluiten aan bij de deskundigheidsbevordering van SRK, deze is opgenomen in het opleidingsplan.